Nr. 2. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 19/7 Ianuariu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA
Transilvani'a.

Publicatiune.

Din partea directiunei cartii funduarie se face cunoscutu, cumca din 10 Ianuarii 1868. in cetatea libera a Clusiului, precum si in comitatulu, acesteia se va intreprinde localisarea prin comisiunile cartii funduarie in urmatórele comune: Gileu, Giste, Capusiu mare, Gestrade, Oslorheiu, Macou, Legie, Iuncu, Darutiu, Türe, Garboniu magiaru, Bagara, Somtelecu, San-Mihaiu, Sumurducu, San Paulu, Sardu, Carugi, Nadesielu, Suciagu, Cordosfalcu, Andrasa, Mira, Bacin, Fenesiu, Clusiu, Monosturu, Hoedinu, Bicalatu, Chelisu, Saula, Crisieu Nadisiu, Stana, Totlelecu, Jibucu, Petrindu, Sfarasiu, Sildu de josu, Petrinu mare, Dincu, Almasiu mare, Argisiu, Agiresiu, Ticu, Középlak, Jimbor, Zutor, Stoboru, San Craiu, Topa si Cublesiulu romanu.

Acei posesori, cari in mai susu amintitele comuni au ceva posesiuni, se provóca, — in antea comisiuniloru localisatóre la pertraptari, — desbateri precumu si la localisare spre apararea dreptatiloru sale cu atatu mai tare a se infaciosia, — ca-ci la dincontra comisiunile voru fi constrinse dupa instructiunile prescrise pe spesele aceloru a denumi representanti cu cari voru avé a fini pertraptarile.

Clusiu in 2 Ianuariu 1868. 2

Domnule Redactoriu!

Nu sciu ce destinu séu provedintia a pututu se fia, ca tocma pre candu mai multe diuarie de ale partitei domnitóre incepusera a lucra in Clusiu si Pest'a la subminarea mitropoliiloru resaritene romanesci, ministeriulu cultelor si alu instructiunei publice in Romani'a apucase a cere opiniunea unoru barbati nascuti si cresciuti in Transilvani'a despre modulu cum s'ar puté complana causa'a ungariloru reformati locuitori in unele sate si orasie ale Romaniei. Cu asemenea provocare am fostu si eu onoratu. Intr'aceea incingundusee si in Gazeta disput'a despre ierarchii, odata me vedu atacata in „Unio" de catra dn. Fr. Koos parochulu reformatu din Bucuresci, cá si cum eu asi fi urditoriulu aceloru diatribe. In locu de a replica eu dlui Koos prin vreo fóia publica, ii respunseiu prietinesce pe cale privata in 2 Dec. 1867. Dn. Koos aflá cu cale a'mi publica scriséra mea in „Unio" Nr. 58, imi respunse inse si mie totu pe cale privata, se pare inse ca nu mai fù suferitu a continua cu noi, nu lupt'a diaristica, pentruca aici nu e vorba de nici o lupta, ci numai de resfirarea, chiarificarea cestiunei si statoririea unei intielegeri. Intr'aceea eu imi dedesem parol'a, ca asi avé intru nimicu a publice din litera in litera aceea ce am respunsu eu in caus'a confesiunei reformate catra ministeriulu cultelor. Asia me rogu cá se dai loculu acelui respunsu, pentruca nu'mi place se remanu detoriu cu nici o parole.

Dupa o scurta introductiune ce nu se tiene de lucru, eu am respunsu numitului ministeriu asia:

„La prim'a citire a proiectului comisiunei ungaro-reformate din Bucuresci s'ar paré, ca déca in. Guberniu alu Romaniei aru lua de base reciprocitatea, cestiunea s'ar puté delega cu inlesnire, prin urmare trebile bisericesci si scolastice ale ungariloru reformati locuitori in statulu romanescu s'aru regula mai simplu dandule loru acea positiune in statu, pe care o vs fi avutu si o are astadi biseric'a ortodocsa a romaniloru din Transilvani'a. Déca inse ungaro-reformatii aru fi tractati in Romani'a precum au fostu si in parte mai sunt tractate confesiunile si bisericele nationei romanesci in Transilvani'a, ba in catva tocma si in Ungari'a, atunci ar' fi vai de capulu aceloru ungari reformati. Éta ca tocma si in timpulu de facia intrég'a diaristica maghiara lucra unisono la subminarea mitropoliiloru romanesci, disputa dreptulu loru istoricu si canonicu, prin urmare dreptulu de a ecsista, éra cateva diarie voiescu a ne asigura, ca desfiintiarea mitropoliei din Blasiu ar' fi decretata, éra rationile desfiintiarii se dicu a fi a) ca acessi ar' fi pres nationala; b) ca ecsistinti'a ei ar' detroga auctoritatii archiepiscopiiloru catolico apusene din Ungari'a.

Art. XX de lege din an. 1848 tiene, ca inse membrii sinodului bisericescu de confesiunea ortodocsa resaritena au se fia conchiamati de catra ministru ungurescu.

Nici o hotarire a sinódeloru gr. resaritene atatu ortodocse catu si unite n'are valóre, decatu numai in urmarea sanctiunei preasalte, care inse in asemenea casuri se castiga nespusu de greu.

Bisericei ortodocse din Transilvani'a si Ungari'a nu'i este ertatu a sta in comuniune cu biseric'a anatolica si nici cu a Romaniei, ut figura docet.

In momentulu in carele clerulu romanescu ar' cuteza a se provoca la protectiunea vreunui suveranu strainu, elu ar' fi tractatu dupa legi si decrete cá tradatoriu si rebelu, éra locuintí'a si-ar' gasio in temnitie.

A funda societati literarie si reuniuni de lectura prin clerulu romanescu fara a cere si cersi concesiunea gubernului, ar' fi totu rebeliune.

Inse caracterulu romanescu, spiritulu de libertate de carele e petrunsu romanulu, constitutiunea si legile sale abominéza asemenea mesuri netolerante si egoistice. De aceea subscrisulu crede ca nu va gresi, déca cu respectu la regularea causei ungaro-reformatiloru din Romani'a va maneca din urmatórele macsime:

1. Articulii 5 si 21 ai Constitutiunii romanesci din 1866 adica libertatea consciintiei, prin urmare si a confesiunei si a ritului crestinescu protestantu elvetianu, séu cum se mai numesce reformatu calvinianu.

2. Jus supremae inspectionis et jus circa sacra alu regimului nationalu, prin urmare alu suveranului Romaniei.

3. Interesulu statului, carele cere neaparatu, cá la toti locuitorii séu naturalisati séu petrecatori numai pre unu timpu inlauntrulu teritoriului romanescu se li se lase ocasiune de a'si cauta mangaierea loru sufletésca la preotii si la bisericele de confesionile loru, cum si a'si oresce pruncii in religiositate si moralitate.

Din macsim'a Nr. 1 urméza, ca ungaro-reformatii din Romani'a au dreptulu de a se organisa pre sine bisericesce pe temeiulu Credeului loru bisericescu si alu canóneloru evangelico-reformate. Inse

Dupa macsim'a Nr. 2 evangelico-reformatii din Romani'a trebue se fia indatorati a incunoscintia pe regimulu romanescu despre modulu cu care voiescu a se organisa, prin urmare a supune statutele séu regulamentele loru eclesiastice si scolastice la cunoscinti'a regimului, pentrucá acesta se aiba ocasiune, nu de a face schimbare in acelea, ci numai de a se incredintia, ca asemenea statute si regulamente nu coprindu in sinesi nimicu ce ar' lovi séu in securitatea statului, séu in moralitatea publica si privata, séu in dreptarile inalienabile ale altoru confesiuni, in care casuri regimulu ar' avé si dreptulu si datorinti'a de a le respinge si a opri ecsecutarea loru.

Totu din acestea dóua macsime se intielege prea bine: a) ca comisiunea reformata ce s'a constituitu in Bucuresci este datóre a proba din canónele bisericei sale, déca organisarea unei asemenea comisiuni este fundata pe canónele bisericei reformate, si déca este, dupa care canóne? pentruca biseric'a evangelico-reformata este intr'unu felu organisata in Ungari'a si Transilvani'a, altfelu in Germani'a si cu totulu altfelu in Anglí'a si Scoti'a. Noi din partene nu cunóscemu asemenea comisiuni in biseric'a reformata ungurésca, ci cunóscemu numai Superintendentie (episcopii), Sinóde, Consistoria, Seniorate (protopopii) si parochii, matre si filiale. Déca ungaro-reformatii dechiara ca se tienu de biseric'a reformata din Transilvani'a, sunt datori se impartasiésca regimului romanescu organisatiunea reformatiloru restaurata dupa incetarea absolutismului austriacu.

Ungaro-reformatii din Romani'a pucini esti sunt, trebue totusi se'si reguleze trebile loru bisericesci intr'unu modu órecare, pentruca acelesi se afla in adeveru in mare disordine; inse de ce se nu'si asiedie unu seniorat (protopopiatu), ca sinodu protopopescu in spiritulu asiedimentelora protestantice?

b) Bisericele reformate din Romani'a n'au nici o trebuintia se stè sub nici o protectiune straina, pentruca constitutiunea tierei si regimulu Domnitoriului cunoscatoriu de institutiunile reformatiloru le este protectiune de ajunsu; preste acésta protectiunea pretinsa de ei la punctu 2 din proiectu iebesce deadreptulu in autonomi'a statului romanescu, compromite fórte grea pe regimu dandu'i votu de ne'noredere in faci'a Europei, lovesce totnodata si in macsim'a protestantiloru, care tiene: Cujus est regio, illius est religio. Adaugemu ca insasi statulu romanescu sta sub protectiunea celoru siepte puteri mari, éra nu numai sub a unoi suverano. Europ'a intréga scie, ca ev. reformatii din Ungari'a si Transilvani'a au cautatu pana acum protectiune la nenumerate ocasioni totu la suveranii protestanti, cum de astadi comisiunea ungaro-reformata cere protectiunea Mai. Sale imperatului si regelui care este catolicu? Déca romanii din Transilvani'a si Ungari'a cati se tienu de biseric'a ortodocsa anatolica ar' numi de protectoru alu loru séu pe Czarulu Rusiei, séu pe Sultanulu, séu pe regele Greciei, séu chiaru pe Domnitoriulu Romaniei, ei indata in puterea legiloru tierei aru fi tresi in judecata criminala cá perduelli. Comisiunea ungaro-reformata dice curatu, ca bisericele loru au se stè in privintia politica sub protectiune straina. Va se dica teritoriulu pe care se voru cladi biserice, scóle, case parochiale si altele, mosióre, gradini, cimeteriuri ce voru avé, se fia scóse de sub jurisdictiunea tierii romanesci si se fia supuse regelui Ungariei; personalulu loru bisericescu si scolasticu la nici unu casu se nu póta fi trasu in judecata acolo in tiér'a unde traiesce, adica statu in statu. In monarchi'a austriaca, prin urmare si in Ungari'a asemenea reciprocitate nu a fostu si nu este suferita catra nici o putere din lume. Cautese legile austriace si ungurene privitóre la acésta cestiune. Grecii din Brasiovu si Vien'a inca sunt straini; in acea calitate de turcomeriti loru le este ertatu a'si aduce parochi, cantareti si dascali din Turci'a, si altu nimicu; personalulu intregu sta sub jurisdictiunea statului in carele petrece dupa timpuri.

Se intielege deci, ce aliniatula antein din art. 2 trebue se se stérga.

In privinti'a eclesiastica ungaro-reformatii voiescu a sta sub privegherea consistoriului si a superintendenteelui din Clusiu. (Va urmá.)

Brasiovu. (Afaceri comunali.) In siedinti'a din 15 a representantiei comunale intre alte afacori curente au fostu mai de insemnatu acestea. Dóua porunci mai nalte, prin care comunele din tiéra de orice rangu sunt oprite din nou strinsu séu a cumpara séu a vende din mosiile comunali fara scirea si concesiunea respicata a ministeriului. Acestea porunci aici s'au

observatu si pana acum, pe aîrea inse fusesera luate chiaru in bajocura. In acésta privintia voru ajuta numai pedepse aspre.

S'a citîtu o provocare colegiala a comitatului slavonescu Turocz din Ungari'a tramisa catra tóte municipiale, pentrucá se petitioneza tóte in favórea deslegarei cestiunei nationalitatiloru prin diet'a Ungariei.

Scumpetea carnei a fostu luata la o critica fórte aspra, éra cu acésta ocasione s'au descrisu pe largu si necurati'a din scaunele macelariloru, cum si inficiosist'a putóre aducatóre de colera, care ese mai alesu din curtile aceloru macelari, cari lasa de putrediesce sangele si tóte escrementele viteloru cate se taie preste anu; s'a vorbitu si despre necesitatea de a asupraveghiá mai strinsu atatu cumpenitor'a, catu si calitatea carnei. Despre tóte acestea ticalosii se facû aratare mai departe.

Alaltaeri érasi se mai spendiurá o servitóre secuiésca ce se afla la o casa de comerciantu, precum se dice, din desperatiune.

Protocolulu

adunarei generale a Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur'a poporului romanu pe anulu V. alu Asociatiunei, adica 1867/8.

Siedinti'a I

tienuta in Aradu in sal'a comitatense in 9/21 Octobre 1867.

I. Membrii Asociatiunei, in urmarea decisiunei direptiunali cu datulu 24 Aug. s. c. n. 90, prin carea adunarea generala s'a conchiamatu pe 21 Octobre s. c. fiindu adunati pe diu'a acést'a intr'unu numeru insemnatu si corespundietoriu deplinu statuteloru Asociatiunei, — la propunerea ilustrisimului domnu Ioane Siorbanu primului vicepresiedinte alu Asociatiunei, prin o deputatione alésa din sinulu celoru adunati a invitatu pre Il. Sa pré santitulu dn. episcopu diecesanu si presiedinte alu Asociatiunei Procopiu Ivacicoviciu la siedinti'a adunarei generale, care apoi la $10^1/_2$ óre inainte de médiadi infaciosandose in localitatea desemnata pentru adunarea generala, si ocupandu scaunulu presidiatu prin o cuventare insufletitóre la activitate pentru prosperarea Asociatiunei nóstre, dechiarà adunarea de deschisa.

In firulu acestei cuventari pré santi'a sa d. presiedinte, cu inima doiósa isi aduce aminte de perderea nereparabila, ce o a suferitu in decursulu anului trecutu Asociatiunea acést'a precum si natiunea intréga prin mórtea fostului membru fundatoriu si la inceputu vicepresiedinte alu Asociatiunei, mai apoi comite supremu alu comitatului Aradu d. Georgiu Popa, asemene si prin mórtea fostului membru alu Asociatiunei nóstre Alecsandru conte Sterca Siulutiu archiepiscopu si metropolitu greco-catolicu romanu; — la cari amintiri adunarea generala adencu petrunsa de acésta perdere indoita nationala, invitata prin Ilustrisimulu domnu presiedinte, cu pietate adeverata a rostitu pentru odihn'a sufletului loru: „osióra se li fia tierin'a".

2. D. commembru Dr. Iosifu Hodosiu intr'o cuventare, alaturata sei la protocolu sub A) cá resunetu la vorbirea de deschidere a presiedintelui destasiura formarea societatiloru private, a familieloru si a asociatiuniloru, si apoi vorbindu despre insemnatea cea mare a cultorei poporului peste totu, a trecutu cu deosebire la cultur'a poporului romanu, multiemindu totadeodata ilustrisimului si pré santitului domnu episcopu presiedinte pentru zelulu, ce l'a desvoltatu, si pentru ingrigirea, ce purure o a doveditu in interesulu acestei Asociatiuni; — la ce adunarea generala a urátu Ilustritatei Sale: multi ani fericiti si sanetate indelungata.

3. Ilustrisimulu d. presiedinte aduce la cunoscintî'a adunarei generale, comca de comisariu regescu la siedintiele publice ale adunarei generale in intielesulu hartiei de sub B) subscrisa de vicecomitele primariu alu comitatului Aradu cu datulu de 18 Octobre 1867 e denumitu domnulu Ludoviciu Szabolcsay, asesoru la sedri'a comitatului Aradu, — ce se ia spre sciintia. —

4. La propunerea dlui Dr. Iosifu Hodosiu primita cu unanimitate,

s) se esprime protocolarminte condolenti'a generala a Asociatiunei pentru perderea preameritatului si neuitatului barbatu alu natiunei romane, membru fundatoriu alu Asociatiunei Georgiu Popa,

b) se va insarcinâ prin direptiune unu membru alu Asociatiunei de a face la adunarea generala din anulu viitoriu unu panegiricu demnu de acestu barbatu, care a fostu unulu dintre factorii principali la infiintiarea Asociatiunei. — Acestu panegiricu e apoi a se tiparí pe spesele Asociatiunei in brosiura, in frontea careia se se puna portretulu dupa fotografi'a cea mai nimerita a repausatului. — Brosiur'a ce a se impartî la toti membrii Asociatiunei si a se tramite in mai multe esemplare si la alte Asociatiuni literarie romanesci.

5. In legatura cu acést'a la propunerea dlui Vincentiu Babesiu asemene in unanimitate se esprime in protocolu condolenti'a Asociatiunei pentru perderea repausatului archiepiscopu si metropolitu gr. cat. romanu Alecsandru conte Sterca Siuluțiu; incatu pentru eternisarea memoriei acelaiasi inse, nevoindu Asociatiunea din Aradu a preveni pre Asociatiunei lit. romana nationala din Ardélu alu carei celu mai defrunte membru fundatoriu a fostu reposatulu — ingrigirea si dispunerea in ast'a privintia o lasa adunarei generale a Asociatiunei romane din Transilvani'a.

6. In intielesulu programului raportandu direptiunea Asociatiunei prin membrulu ei d. Ioane Goldisiu despre activitatea sa dela adunarea generala de anu, adica dela 1866 Dec. 27 pana la 20 Oct. a. c. Pentru censurarea acestui raportu alaturatu acî sub C), precum si pentru celelalte afaceri si interese,

se emitu comisiunile urmatóre din sinulu adunarei generale, adica:

a) in comisiunea prima pentru raportulu intregu s'au alesu sub presidiulu dlui Dr. Iosifu Hodosiu, dd. Georgiu Vasilieviciu protopresbiterulu Beiusiului si Ioane Popoviciu Desceanu advocatu si deputatu dietalu;

b) in comisiunea a dóu'a pentru cercetarea socoteleloru sub presidiulu dlui Dr. Alecsandru Mocioni deputatu dietalu s'au alesu dd. Alecsiu Popoviciu advocatu si Stefanu Adamu advocatu si Ioane Suciu notariu comunalu, ér' d. perceptoru Emanuilu Misiciu asesoru comitatensu pentru de a dá desluciri recerute;

c) in a trei'a comisiune pentru compunerea preliminariului pe anulu viitoriu alu Asociatiunei s'au alesu sub presidiulu dlui Vincentiu Babesiu jude la tabl'a regésca si deputatu dietalu dd. Nicolau Philimonu advocatu, Georgiu Craciunescu profesoru de limb'a si literatur'a romana la gimn. din Timisiór'a, ér' d. Ioane Goldisiu, — vicenotariu antsiu comitatensu — membrulu direptiunei pentru de a dá desluciri necessarie;

d) in a patr'a comisiune pentru facerea de observatiuni si propuneri asupra modificatiuniloru facute in statute, s'au alesu sub presidiulu dlui Mironu Romanu protosincelu si directoru secundariu alu Asociatiunei dd. Ioane Popoviciu Desceanu advocatu si deputatu dietalu, Lazaru Ionescu advocatu si Constantinu Radulescu advocati;

e) in a cincea comisiune pentru cercetarea causeloru si a socoteliloru din lassamentulu loi Iova Cresticiu s'au alesu sub presidiulu dlui Dr. Atanasiu Siandoru profesoru dd. Ioane Moldovanu notariu si Nicolau Beldea asesoru consistoriale, éra din Lazaru Ionescu advocatu pentru de a dá desluciri;

f) in a sies'a comisiune pentru motiuni de sine statatóre si alte cause speciale s'au alesu sub presidiulu dlui Ioane Popoviciu Desseanu dd. Ioane Damsia parochu, Mihaiu Sierbanu juras. comitatensu din Cisnadu si Dionisiu Cedariu advocatu.

7. La propunerea dlui Ioane Popoviciu Desseanu si a dlui Mironu Romanu prin adunare cu tienerea formalitatiloru usuite: S'au alesu respective s'au dechiaratu

a) de membrii ordinari ai Asociatiunei: 1. Petru Cradigatu tutoru orf. din Pecic'a pe anu cu 2 fl. 2. Teodoru Halicu jude cercualu 5 fl. 3. Mihaiu Sierbanu jurasoru comit. 5 fl. 4. Ioane Munteanu protopresbiteru in Buteni 5 fl. 5. Ladislau Bogdanu asesoru la trib. cambialu 5 fl. 6. Georgiu Ardelénu vicefiscalu in Temisiór'a cu 3 fl. 7. Ioane Radnantiu parochu in Bucovetiu 2 fl. 8. Georgiu Craciunescu prof. la gimn. din Temisiór'a 2 fl. 9. Alecsandru Rocsinu par. in Méhkerék 2 fl. 10. Vasiliu Pagubu jude cercualu 6 fl. 11. Petru Brassai din Kakará 2 fl. 12. Ludoviciu Brassai din Cociub'a 5 fl. 13. Georgiu Berariu jurasoru comit. 5 fl. 14. Ioane Rusu not. com. in Nadlacu 10 fl. 15. Georgiu Hornoiu jurasoru comit. 4 fl. 16. Vasiliu Siorbanu din Aradu 3 fl. 17. Andreiu Machi din Aldesti 10 fl. 18. Petru Morodanu invetiatoriu 2 fl. 19. Stefanu Vedoui economu in Feulacu 2 fl. 20. Dimitriu Paiculescu 5 fl. 21. Petru Popoviciu docinte in Temisiór'a 2 fl. 22. Ioane Paiculescu 5 fl.

b) de membrii pe viatia ai Asociatiunei: 1. Georgiu Vasilieviciu protopresb. Beiusiului 100 fl. 2. Dionisiu Cadariu advocatu 40 fl.

c) de membrii ajutatori ai Asociatiunei: 1. Ecaterin'a Mocioni pe anu cu 50 fl. 2. Iosefin'a Mocioni n. br. Brudern 5 fl. 3. Sofi'a Babesiu 3 fl. 4. An'a Hodosiu 5 fl. 5. Elen'a Vasilievicin nasc. Nicora 10 fl. 6. Olg'a Misiciu 5 fl 7. Gabriel'a Ionescu 5 fl. 8. Liub'a Popoviciu 2 fl. 9. Baben'a Ebesfalvay 5 fl. 10. Matild'a Ebesfalvay 5 fl. 11. Hermin'a P. Desceanu 10 fl. 12. Aureliana P. Desceanu 10 fl. 13. Elis'a Stanescu 3 fl. 14. Mari'a Romanu 5 fl. 15. Paulin'a Radulescu 2 fl. 16. An'a Adamu 2 fl. 17. Clementin'a Comlosianu 3 fl. 18. Eufrosin'a Bochesu 3 fl. 19. Mari'a Veduvi 2 fl., totudeodata direptiunea o insarcinata cu estradarea diplomeloru pe partea acelor'a si e imputernicita, ca pe basea dechiaratiuniloru ce voru intrá de acî insinte, se póte alege membrii noi in Asociatiune si cu abatere dela decisiulu adunarei generale din 11/23 Maiu 1865. Nr. 32 punctulu 7 se póta inmatriculá fara nova alegere pre cei ce in decurgerea anului trecutu nu si-au renoitu ofertele, déca aceia de acî insainte se voru dechiará cà voiescu a fi si mai departe membri ai Asociatiunei, cu obligamentu si pe anulu trecutu 1866/7.

8. D. commembru Mihaile Besanu asesoru la tribunalulu comitatului Carasiu cetesce partea ultima a disertatiunei sale din anulu trecutu despre „Datinele romaniloru vechi la inmormentare", si cu acést'a siedinti'a de astadi — nefiindu altu obiectu la ordinea dilei se incheia, defigenduse continuarea ei pe mane-di 22 Oct. a. c. inainte de média-di la 9 óre. (Va urmá.)

UNGARI'A. Diurnalele Pestei tracta despre causele, care au pusu stavila creditului, in catu imprumutulu ungaresc remase pe diosu. Ele se incérca acum a afla alte cali care se duca la tient'a dorita in obiectulu acesta si in démna pe min. de finantia Lonyay, cá se pasiésca cu energia in obiectulu acesta.

„Pester Lloyd" crede, ca regimulu e indreptatitu a astepta, cá in casu de necesitate imprumutulu se se scóta numai dela tiéra prin impartasirea privatiloru din patrie. Slaba speranti'a, candu poporulu abia mai póte suporta greutatile curente. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a, 10. Ian. Mai. S'a c. r. apostolica a binevoitu a conchiamá delegatiunile la sesiune cu urmatórea scrisóre de mana:

Iubite bárone de Beust! Pe temeiulu art. ungaresc de lege XII din 1867 pentru tierile representate in sen. imp. cu scrisórea de mana alaturata in copia am aflatu cu cale a conchiamá delegatiunile la Vien'a si inca dupa propunerea Dtale pe 19 Ian. 1868 si te insarcinezu, cá se pui la cale cele necessarie pentru propunerile respective. Vien'a 11. Ian. 1868.

Francisc'u Iosifu m. p.

Iubite conte Andrásy! Dupace diet'a ungaresca in puterea art. de lege XII 1867 a esecutatu alegerile, 'si in sen. imp. acelesi inca s'au lustu insinte, me aflu determinatu a conchiamá delegatiunile spre a si incepe activitatea s'a constitutionala privitória la causele comune reservate cercului loru de activitate.

Fiindca diet'a acumu nu este adunata, de acea te insarcinezu pe Dta, cá se faci cele de lipsa pentru conchiamarea membriloru alesi ai delegatiuni; totudeodata insarcinezu ministeriile mele pentru causele comune, cá se faca propusetiunile constitutionali. Vien'a 11. Ian. 1868.

Francisc'u Iosifu m. p.

Totu cu asemenea tecstu e provocatu si principele Auersperg pentru conchiamarea membriloru respectivi. — Auersperg si Salm-Reifferscheid primira ordinulu coróneï de feru cl. I. si dep. Ignatiu Kuranda si Dr. Mauritiu de Kaiserfeld crucea de cav a ordinului Leopoldu fara tacsa.

Programulu min. Beust incatu pentru esterne se póte defini ca este: sustinerea pacii cu orce pretiu. Asta i-va fi principiulu conducatoriu si facia cu acele puteri, care nu suntu sincere in intentiunile de pace (cu Rusi'a). La acést'a se alatura pasetiunea defensiva.

Tribunalu imperialu. Unu tribu-

nalu imperialu cu competintia de a decide tóte conflictele intre tribunalele si deregatorii administrative, séu intre persóne private si regimo despre tóte plansorile cetatienilorn pentru violarea drepturiloru loru politice, precum si in tóte causele contraverse ale dreptului publicu e se se infiintieze. Imperatulu denumesce pe presiedintele si v. presiedintele, si pe 12 membrii ai tribunalului si 4 suplenti, cari se voru denumi diutornu numeru teruoriu propusu de sen. imp., cari inca voru fi pe viétia. Unu estafetiu de tribunalu, candu elu ar' represenentá tóte natiunile imperiului, si ar' fi unu acutu in contra nedreptatiriloru in esercitarea dreptoriloru, ar' fi unu adeveratu refugiu pentru cei asupriti si fora speranti de a se puté folosi de dreptorile egalitatii, cari s'au pusu de temeiu la reconstituirea imperiului. Inse se fia constituitu din barbati de tóte nationalitatile. —

Cronica esterna.

In causa orientala.

In diurnale se trage atentiunea la periculele amenintatórie din Orientu adaugandune scrisu din Parisu, ca imp. Napoleonu a insciintiatu regimulu turcescu, cá se se pregatésca la evenimente seriése, si se oficiri francesi ar' in tari forturile dela Dunare, cá in 1853—6. —

Mai incolo ca Principelui Romaniloru Carolu I. i s'a desemnatu din Berlinu in actiunea acésta o rola periculósa, cá Romanii'a se puna pe pitioru 100.000 de ostasi; ér' imp. Napoleonu ar' fi tramisu dechiaratiune la Bucuresci, cá se nu implinésca aceste dorintie. La Serbi'a ince se se fi tramisu asemeni consiliari din Parisu, Londinu si Viéu'a. Noi inse cetimu tocma acum, ca serbii nu incetéza a se pregati si ca opreliscea din sfara a adusu pe serbi la o iritatiune infricosiata.

Intr'aceea Rusi'a si aduna trupe in Polonî'a de prin tierile caucasice, regulandule si provedieudule cu armarii nóue, si pana acum se afla acolo pe la granitiele austriace 240 mii ostasi. Br. Beust a cerutu din Petersburg dechiarare pentru acésta, si dupa „Wanderer" a sositu respunsu, ca granitiele se ocupa cu ostasi numai pentruca se face recrutare in Polonî'a si junii polonî togu preste granitia in Galiti'a. — Catra Silesi'a Prusi'a inca tiene granitia inchisa, óre din ce causa?

Lordulu Stanley, dupa „Epoca", a tramisu o nota la Petersburg, cerendu dechiarare despre faimele, ca Rusi'a in Principate, in Turci'a si in Cret'a ar' acitia focuiu prin intrige, si déca nu e adeveru se le demintia pe cale oficiala. —

Trebue se atingemu si aici, ca intre poporulu sasu, germanu de aici inca se vorbesce decpre tendentiele ruse de a da bunadiminétia; ér' intre poporulu maghiaru tienú corda acésta cobire inca de asta tómna, candu se ventură prin diurnale, imputarile Kossuthiane. — Reactiunea din Europ'a e acesa, care cu Rusi'a — si redica capulu si pe nirea, inse contra pregatiri spre a i stirpi ultimele radacini inca se facu. Chiaru si Menabrea catra camer'a redeschisa, dise, ca reactiunea trebue infruntata. —

GERMANI'A nu o vindecata de frigurile unificarii natiunale. Regele in respunsulu la gratularea de anulu nou catra oficiri, afara de ce se esprimase, ca se radima in bravur'a armatei, pe fine adause: „Ca, de cumva evenimentele rele, ce nu depiadu dela Prusi'a, voru lua potere mai mare decatu e bun'a vointia a regimului seu, atunci elu scie pe cine se'si puna speranti'a si cui se'i dè incredere", adica in ostasime. Alianti'a cu Rusi'a e unu ce cunoscutu in Europ'a. Cu tóte aceste Bismark intr'o adunare de conservativi de calibrulu greu s'a dechiaratu acum, ca fric'a de unu resbelu cu Franci'a e numai una fantoma leita, si óspetii lui se dórma pe acésta urechia fara nelinisciire. Prusi'a inse nu 'si va denega principiulu, ci candu va afla ocasiune si va continua opulu unificarii. Cu Dani'a inca totu are diferintia si acum ér' incepu pertractarile, cam totu in ajunulu incoronarilorn europene, dela care Dani'a astépta mai mari folóse, ér' Prusi'a bucurósa le ar' da nitarii, inse Dani'a ingitéza. — Despre armarea Prusiei nu mai incape indoiéla, ca o gata pe órce momentu, ceea ce ambasad'a rusésca a reportatu, ca cu acestu aliatu e bine pregatitu. —

FRANCI'A. Parisu 8. Ian. Asecurarile „Monitorului de séra," ca vorbele adresate de catra imperatulu catra corpulu diplomaticu la anulu nou s'ar' fi primitu de catra Europa, ca unu firu de pace si de concordia, pentruca Mai. S'a — a dovedita inca odata representantiloru puteriloru dorintie s'a cea nestramutata a intretiené cu elo cele mai bune relationi, precandu cu o di mai nainte, c. Goltz, solulu Prusiei care si dede acreditivele sale cá solu si representante alu federatiunii de nordu, cu bucuria ii sratá placerea, a constata bun'a intielegere ce domnesce intre Francia si Prusi'a. Aceste asecurari nu le potu crede neci chiaru francesii, cari de la anulu nou incóce incepura a fi cam neodichniti. Si neci ca se póte altufelu, fiindca „Patria" fóia ér' oficiósa vorbesce despre intaritarile fortificariloru de pe la granitia, comca s'ar' fi lustu mosuri intetitórie de a se puns in stare cerota de pericule. Asia in Lille, Metz, Maubeuge, Havre se redica nóua fortificari, armarea loru s'a straformatu, tunori de cele trase de calibrulu celu mai mare se inmultiescu, ér' cans'a acésta o pune numai in impregiurarea, ca tóte natiunile in tóta Europ'a au recunoscutu necesitatea armarii, ér' ce privesce la defensiva, Franci'a va stá impnitória cu armarea sa. Aceste cuvinte detragu din valórea asecurarilorn Monitorjului si lumea crede in eventualitati neprevediute. —

MAREA BRITANIA, 6 Ian. (Irlandenii) Cine nu scie luptele irlandenilorn purtate pentru a se emancipá de supremati'a protestantilorn englesi, aristocrati si episcopali anglicani. Cine nu scie cà lupt'a ce a constatu prin genialitatea unui O'Conel storso dela anglii ceva la emancipárea irlandiloru, cá se fia si ei pucinu representati in parlamentulu anglicanu? Apucatau si mesuri revolutionarie, fára cá se fi trasu vre unu folosu din ele, decatu o urgia mai mare, si o esilare a luptatoriloru din patria, cautandu si refugiulu prin Americ'a medi noptiste. Sub durarea resbelului civilu alu statelorn unite se incercara si irlandenii, atatu prin Americ'a catu si prin Irlandi'a, a se rescolá si a se libera de sub jugulu Angliei, Gubernulu Angliei inse facú venetória asupra loru, axia numitiloru fenieni (capii revolutionari si Irlandiei) Ei immultira atrocitatile ramurindule si prin Anglí'a. Gubernulu prinse pre vreo doi din coritei aruncandui in temnitia si nu multu dupa acea osendindui la mórte.

Asta mesura a mai ostranitu pre Fenieni. Scimu ca in ocliî politiei subminara murorile temnitiei unde se afiá ospii loru numai acumu in Dec. si parte ii aruncara in aeru, pre langa multe morti de omeni. Acumu se scria, cà guberuulu anglicu a descoperitu unu altu planu alu fenieniloru, cá se puna man'a pre arme, unde le voru afla, ci s'au incercatu in furórea loru cea nedumerita a da focu si gazometrului dela Glascovu.

Astadi nu numai fenienii, ci si poporatiunea cea mai moderata a Irlandiei se rescóla asupra tiraniei, care diace pe gutulu loru da vreo 7 seculi incóce. Partid'a mai moderata are in capulu seu preotimea catolica si in programulu seu a luatu lupt'a pentru restituirea nationalitatii irice pe calea legei, susiienendu unu feliu de unire cu Anglí'a pe langa dreptu de statu, ér' Fenienii vreau se taiè cu totulu Irlandi'a de catra Anglí'a pe calea revolutiunii. Ambe aceste partite irlandice si-au publicatu manifestele loru.

Manifestulu compusu de decanulu catolicu O'Brien descrie starea Irlandeniloru cu colórile cele mai triste, ca mai reu de cum suntu tractati nu se póte concepe si de acea s'au intr'unitu la manifestu, fiindca au venitu in desperare totala, in catu pacea in Irlandi'a e conditionata de restatorirea nationalitatii ei. Manifestulu finesce asia: „In faci'a Irlandiei si a lumei intregi, in interesulu cerului si alu pamentului, alu presentului si alu viitorului depunemu noi cele cuprinse aici. Noi ne amu implinitu obligatiunea si resultatulu 'la concredemu barbatiloru de statu si Anglici!

Corifeulu republicei irice si presiedinte Roberts on mai multi alti demnitari au emisu manifestulu loru cu data 12 Dec. numai catra poporulu'anglicu, multiamindui candu cu cei osenditi la mórte dela Manchester, candu poporulu anglicu se adunáse cu mille, cerendu pardonare la osenditi, dupa acea dechiara ca Fenienii se lupta numai in contra regimului aristocratiloru, ér' nu in contra poporului anglicu, pe alu carui gutu an pusu ei pitioriulu spre a rapi libertatea la clasele de diosu cá si pe a Irlandiei. 700 de ani fu scalavita Irlandi'a de catra Anglí'a si óre a aduso acésta vreunu folosu poporului anglicu? Ba nu! Numai aristocratii au crescutu la mai mare putere si avere, dice manifestulu. Precumu se taiara statele unite la timpulu seu de catra Anglí'a, numai din cans'a resfatiului aristocrateloru, asia trebue se-si recastige si Irlandi'a libertatea si nedependinti'a sa. Cu tóte inse, ca Irlandi'a se redica numai silita la lupta, totusi se va purta intr'unu modu demnu de cans'a libertatii, si candu va resari din'a nedependintii: atunci republic'a irica va da man'a cu fratii sei anglii spre a arunca de pe gutulu loru sarcin'a cea apesatória a unui regimu, a carui perfidia si slabitiune au adusu pe Anglí'a se-si pérda voces in consiliulu popóraloru europene." — Irlandi'a dara e taiata in dóue partite departate in modulu activitatii, inse ambele si-au lustu de tienta stórcerea dreptoriloru de nationalitate. Aceste porniri in Anglí'a, candu amenintia si prorumpere causei orientale, voru fi binepiacute Rusiei, care si asia vrea a sili pe celelalte poteri la neutralitate, candu va afla momentulu de a'si resbuna si pentru umilirea dela Crimea, spre care scopu se totu pregatesce dela anulu 1856 incóce. —

RUSI'A. Petersburg, 8. Ian. Diarnalulu of. „Invalidulu" rusescu resonéza intrunu artincepetoriu in contra vorbeloru asecuratórie de pace ale „Monitórieloru" asia: Asecurarile de pace ale publicistiloru oficiosi francesi sunu si resuna numai indesiertu, ca ele nu linistesca pe nimene. Cu tóte ca Franci'a se arata amicabilà, totusi neincrederea intre puteri e mai mare decatu oricandu. Desbaterile ce decurgu despre leges de armare dovedescu planurile cele pline de fatalitati ale Francieí, concepute pentru anulu viitoriu, dice Inv. —

Depesiele „Monitorului" Romaniei.

Florenti'a 3 Ian. Garibaldi a publicatu una scrisére, in care dice ca spera a vedé Itali'a adnoundusi aminte in curendu, ca sturniti'a va invinge. —

Florenti'a 6 Ian. Ministeriulu s'a compusu definitivu astfelu: Menabrea, presiedinte si ministru de esterne; Cadoma, la interne; Cambray Digny, la finance; Filippo, la justitia; admiralulu Ribotti, la marina; Bertole Viale, la resbelu; Cantelli, la lucrarile publice; Broglio, la instructiune si provisoriu la comerciu si agricultura. —

Parisu 5 Ian. „Constitutionalulu" dice: „Tiér'a e nelinisciita prin totu felulu de manopere. Discursulu imperatorelui, mai cu séma, e obiectulu unoru comentarii reu intielese si perfide, ca-ci limbagiulu imperatorelui este plinu de loialitatea si claritatea care este in spiritulu si caracterulu seu. Sensulu se deformeza spre a'i dá altulu contrariu, éra nu ceea ce a voitu elu se dica. Suntemu in positiune de a afirmá, ca nici unadata nu s'au schimbatu felicitatiuni mai cordiali cu ocasiunea anului nou, intre imperatore si ceilalti suverani; si adaugemu ca regele Italiei a adresatu imperatorelui depesi'a cea mai amicale. Aceste rectificetinni voru fi de ajunsu; ele voru face cá opiniunea publica se nu fia insielata, pentruca ne indoimu multu cá nu cumva spiritulu de partita, care este abilu a castigá confiinti'a sa, se'i esplostze credulitatea." —

Parisu 6 Ian. S'au impartitu premiuri esposantilorn de agricultura. Imperatorele a pronunciatu unu discursu si terminandu a disu: „Incuragiarile voru produce fructele loru; agricultur'a si industri'a voru continuá mersulu loru crescendu; aceia cari looréza cu fecunditate pamentulu potu compta totudéuna pe solicitudinea mea. Franci'a inavutita prin productele agricole va ocupá totudéuna celu d'anteiu rangu pe calea progresului si a civilisatiunii." Rouher a proclamatu trei mari premiuri: imperatulu Rusiei si Austriei pentru aglomeratiunea rasei cavaline si imperatorelui francesiloru pentru creationile de ameliorationi agricoli. Medalii de auru s'au oferitu la patru rusi si trei prusiani; s'a datu asemenea una multime de decoratiuni. —

— Parisu 7 Ian. Diariele din Parisu dica, ca Clarendon este intermediariulu oficiosu alu lui Napoleonu pe langa Pap'a si regele Italiei. — „Patria" dice, ca Daud-Pasia, guvernatorulu Libanului, si-a datu demisiunea pentru ca'i este cu neputintia a guverná Libanulu in frontierele actuali. —

Lisabon'a 4 Ian. Una miscare poporala s'a facutu din cans'a ultimeloru mesuri administrative relative la nouele imposite. Regele a primitu demisiunea cabinetului. Ducele Loue a declinatu formarea noului cabinetu. —

Constantinopole 3 Ian. Admiralulu turcu Vessim-Pasia, care se afiá pe bordulu fre-

gatei „Osmani'a" a intalnitu la Armiro una corveta rusa, care facuse blocada desbarcandu provisiuni de resbelu. Capitanulu corvetei, Ialonski, a suspendatu desbarcarea, asteptandu ordinulu consulului rusu dela Sudai Vessim-Pasia, a cedatu la acést'a. —

Varietati.

— Omoruri. Nu scimu cum si nu scimu pentruce, cà in acestu mare Principatu mai alesu dela Aprile an. tr. omorurile se multiescu cá niciodata de 18 ani incóce. Foile maghiare si germane inregistréza cele mai multe casuri, foile romanesci multu mai pucine, ceea ce dintr'o parte órecare se esplica asia, cá si cum corespondentiloru le aru fi frica a descrie inca si scene de acelea, pe care le vediura ei insii cu ochii loru. In septeman'a acésta se mai omori unu romanu in Secuime diu'a mare in drumulu tierei pe duce spre Moldov'a. Despre acestu casu asteptamu informatiune autentica.

In Brescu secuii omorira patru connationali de ai loru; in unu satu vecinu pe alu cincilea.

In 10 Ianuariu padurarii impuscara pe doi locuitori din Fenesiu de langa Clusiu. Ambii impuscati remasera morti. (M. P.)

In satulu Nadasiu unu secuiu impuscà pe unu bietu de carausiu numai din causa'a unui vestmentu. (K. K.)

In Almasiulu mare omorira pe unu bietu de omu in locuinti'a sa pentru o plata numai de 5 fiorini. Asasinii fusera prinsi. (K. Z.)

— Calamitatea in culmea sa. Intr'o cascióra din unu suburbiu alu Clusiolui gasira pe o familia intréga bolnava, éra pe fiic'a din casa mórta de patru dile, prin urmare imputita, din causa ca nici a fostu cine, nici cu ce se o ingrópe, Tatalu acelei familii se chiama Dömszödi Mihály, unguru fostu gardistu (honvéd) in dilele lui Kossuth. Aici comentariu nu mai trebue. —

— Aniversaria catastrofei sangeróse dela Aiudu din 8 Ian. 1849 s'a serbatu estimpu in acelasi orasiu cu multa solenitate. In memori'a acelei dile insinte de amiédi se tienù servitiu dumnediescu in bisericele r. catolic'a, reformat'a si luteran'a. In cea reformata preotulu Incze János tienù o predica cu care a implutu inimele toturoru ascultatoriloru de simtiementele cele mai dureróse. In accessi di sér'a se tienù unu conductu de facle la mormentulu comunu alu celoru patru sute orasiani macelati prin romani. Cu acea ocasiune a fostu luatu durerosu a vedé atate fecie triste, atati ochi scaldati in lacrime stórse prin memori'a amarului trecutu intunecosu. . . Music'a locala ecsecutà asupra mormentului cateva piese triste, éra in fine se cantà cunoscutulu „Isten áld meg a magyart" (Domnedieule binecuventa pe maghiaru). „M. Polgár", Nr. 6 din 12 Ian.

Totu in Aiudu „societatea de cultivare" a studentiloru dela colegiu a decisu, cá se ridice monumentu in memori'a celoru 16 studenti omoriti de austriaci in duminec'a floriiloru an. 1704, adica pe la inceputulu revolutiunei lui Francisc Rákoczy pre candu Transilvani'a stá sub comand'a generalului franco-austriacu comite Rabutin, éra gubernatoru erá c. Georgiu Bánffy, pe alu carui tata 'lu massacrasera boierii colegii sei. —

— Diurnalulu secuilorn din Tergulu Muresianu „Székély Néplap" a repausatu cu intrarea in anulu nou si o pati si elu cu detoriile catu se póte de comicu. — Proprietariulu avù dauna insemnata si elu pretinde acum dela Redactoru alesu de densulu o desdaunare de 200 fl. —

— Prin rescriptu r. din 6 Ian. se aprobà alegerea superintendentelui evangelico-augsburgicu pentru Ardélu d. Dr. G. D. Teutsch. — Ore in ce stadiu se va fi aflandu alegerea metropolitului de Alb'a Iulia? —

— O societate cu c. Eugenu Zichy, Georgiu Klapka si cu casa'a bancului dela Pesiu a lui Langenhofen in frunte si-a luatu de problema a impreuná Dunarea cu Tisza tragundu si canalele Bega si alu lui Francisc spre a deschide unu drumu de apa dela Pest'a la Timisiór'a si in 16 se va tiené adunarea constituanta a acestei societati. — Subsecretariulu de statu in min. de fin. ung. d. de Grenzenstein a pricitu insarcinare, cà in fiecare 15-a de a lunei se duca cate 250 000 fl., sum'a defipta pentru statulu curtii, la supremulu maiestru de curte c. r. in Vien'a. —

— Oferte pentru provisiuni ostasiesci se primescu pentru an. 1868 afara de totu feliulu de panura militara cu diversa colóre si 1000 straie (tióle) pentru cavaleria, 100 sure, 10.000 coti de pandia pentru premenele si captusieli ostasiesci, 5000 coti de Vien'a de invelitóre, 6000 coti pentru saci de patu cu pase si multe alte obiecte de montura, despre care se póte luá cunoscintia de pe la comandele generali. Ofertele trebue se se faca pana la 31 Ianuariu 1868. La pandia si straie potu face oferte si connationalii nostri or la comand'a gen. militare or la min. de resbelu in Vien'a. —

— „Presse" din Vien'a vorbesce intr'unu telegramu despre escesele ce se comitu cu jidanii in Romani'a invinuindu'i, ca ei ar' fi causa'a la mai multi morti si interitandu poporulu asupra loru. Reproducendu „H Z" acelu telegramu 'lu comentéza in Nr. 13 din 15 Ian. asia:

„Déca escesele acestea in principatele dunarene indreptate asupra jidaniloru nu voru dispare indata dela ordinea dilei, atunci poterile cele mari din a caroru gratia mai sta inca „cerstór'a suveranitate romana", au obligamiute a pune unu capetu odata escesseloru, ce violéza si staca secululu". Mai imputa regimului, ca cu escemplulu de anulu trecutu au incuragiatu pe plebe in contra escesseloru. — Pentru tittulu de susu, ce se da Romanieï, se respunda comentatorele, care se vede a fi juratu inimicu si nu vecinu binevoitoriu alu statului romanu, cum se cere dela vecini. —

— Unu ucasu rusescu numesce pe regatulu Poloniei: „guvernementulu Wistulei". Polonii privescu de ací finea numelui r. Poloniei. La Polonï'a se totu adona trupe si parcuri de artileria. —

— Representanti'a comunala a Clusiului este compusa din 127 membrii, dintre carii dupa nationalitate 107 sunt maghiari, 16 sasi, 3 (di: trei) romani si 1 evreu. E de insemnatu, ca in acea representantia se affa si 12 preoti si 7 profesori, candu asemea pe acestea dóua clase de ómeni nu le sufere in representantiele loru. —

— Venirea muscaliloru in Ungari'a se predice nu numai in cateva foi politice maghiare, ci anume in Ungari'a classea midilocia si tieranimea voiesce a sci inca si lun'a in care voru strabate muscalii in Ungari'a si in Transilvani'a. „Szegedi Híradó" striga: Jón a muszka! adica: Vine muscalulu! „Unio" fóia semioficiala din Clusiu folosinduse de nóuale agitatiuni electorali róga cu totuadinsulu pe locuitorii acelei capitale a Transilvaniei, cá déca vreu ei in adeveru cá Transilvani'a se mai remana la corón'a Ungariei, „acum candu spargerea cestiunei orientale póte se fia numai cestiune a cateva septemani, cum si cestiunea de a fi séu a nu fi patri'a séu nationea", se nu mai lucre inca si prin alegeri pe man'a Rusiei. („Unio" Nr. 5 din 12 Ian.)

— „Spune acelui magariu betranu se mai lase odata comediile si se se apuce cu totuadinsulu de lucru." Asia a poruncitu faimosulu generalu Haynau unui oficiru de stabu cá se spuna maresialului Paskievits, pre candu asteptá se se apropie cu armat'a rusésca in var'a anului 1849. — (M. P.)

— Colonelulu romanescu Solomonu ne spusese nóua aici in Brasiovu inca din Iuliu 1848, cumca rusii voru veni neaparatu nu numai in tierile romanesci, ci tocma si la Vien'a. Pe atunci nici unii nu l'amu crediutu, ci cu totii amu risu de vorbele lui. Solomonu inse, care 'si facuse carier'a se sub generalii rusesci ei se avuse totudeauna bine cu consulatele rusesci, scieá prea bine ce vorbesce, pre candu altii se leganau in fantasiile loru. —

— Studentii romani si societatii „Romani'a" in Vien'a serbara ajunulu anului nou in folosulu societatii si ale studentiloru scapatati dupa programa cu multu zelu. Fia cá concordi'a intre junimea romana se'si védia redicata templa cea mai maréti'a din consimtiu si intimitate sincerà, prin'a virtute nationale!!! —

Detoriele statelorn europene. Datoriele Austriei se punu la 1 (5) miliarde 78 miliône 28 mii; Germani'a se pune cu 3 miliarde 11 miliône 747 mii; Spani'a 4 miliarde 705 mil. 377 mii; Franci'a 12 miliarde 314 mil. 940 mii franci; Grecia 452 miliône 672 mii; Italia 5 miliarde 288 mil.; Olandia 2 miliarde 100 mil. 387 mii; statele curiei romane 336 miliône 891 mii; Portugalia unu miliarda 69,852000; Anglí'a 18 miliarde 665,270000; Rusi'a 6 miliarde 883,280000; Svedia 419,225000, Norvegia 46,230000; Turci'a unu miliardu 238,000000 franci (a. 40 or. austr.)

Intréga detori'a statelorn europene se computa la 66 miliarde, 18 miliarde, 111 mii franci, si interesele anuali facu 2 miliarde 438 miliône 963 mii franci.

— **„Hazánk"**, diurnalu politicu, care dela 12 va esi pe tóte dilele pe langa redactiunea d. B. Podmaniczky, deputatu dietalu, va fi organulu stangei mediale, si dupa cum speramu dela barbatii, sub a caroru conlucrare sta acestu diurnalu, trebue se fia cu egala simpatia catra toti patriotii, pentruca titululu „Patri'a nóstra" inca pretinde acést'a. —

— Alumneulu nationalu romanu din Timisiór'a numera in 31 Dec. 1867 unu capitalu curatu de 2592 f. 34 cr. v. a. incursi totu prin colecte de binefaceri pentru institutulu nationalu binefacatoriu.

Literariu. „Amvonulu" fói'a bescericésca pentru elaborate din sfer'a elocintiei sacre a esitu in Nr. I $2^1/_2$ cóle in 8^0 si coprinde materiile: „Catra pré on. cleru romanu despre inalt'a misiune a preotului", „predica la serbatórea taiarii impregiuru si a anului nou"; „predica la dumineca dupa botezu"; dumineca lui Zachei, esplicarea si aplicarea evangeliei; predic'a a 2-a lips'a si modulu taiarii impregiuru sufletesci.

Premiu. Dlu redactore alu „Amvonului" escrie in fine si unu concursu pentru cea mai buna predica pe dumineca Rosarieloru cu o remuneratiune de 4 galbeni, cu scopu de a destepta intre membrii clerului romanu o nobila emulatiune. —

— Altu premiu. Societatea de lectura a junimei romane Oradane escrie unu concursu cu premiu de 6 galbeni pentru cea mai buna novela originala cu obiectu luatu din istori'a nationala séu din vieti'a poporului romanu. Concursulu e marginitu la membrii onorari si societatii. Manuscrisele se tramitu celu multu pana la 28 Februariu 1868 la D. conducatoriu Jostinu Popfiu. —

Novissimu. ROMANI'A. Bucuresci 3 Ian. Astadi deschise Alteti'a Sa Domnitoriulu corpurile legislative in persóna cu unu Mesagiu fórte importantu. „Sunteti patrunsi ca timpulu de facia este o necesitate, cá poterile statului se se constituiésca cu o ora mai curendu spre a poté dá satisfacere cerintieloru imperióse ale intereseloru nationali." Nu este neci unu sacrificiu, ce i s'ar parè pre mare pentru prosperitatea si desvoltarea tierei; crede ca de incercarile azardóse si impotinte e satula natiunea. Legi pentru crearea unei case de asecurare in contra fómetei, epizootiei, politia rurala, decentralisare, drumuri; starea financiala a redicatu cursulu obligatiuniloru rurali dela 63 la 78, organisarea armatei e o necesitate absoluta, cá conditiune de esistintia din partea neutralitatii, vechiulu lustru pentru beseric'a nationale, la invetiamentu suntu spesele cele mai productatoria in statu, scl. Aclamari caldurése intrerumpea acéste vórbe ale mesagiului. In Nr. v. i vomu publica intregu. —

Cursurile la burs'a in 18. Ian. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 74 cr. v.
Augsburg	—	—	118 „ 57 „
London	—	—	120 „ 45 „
Imprumutulu nationalu	—	56	„ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	57	„ 60	„
Actiile bancului	—	672	„ — „
„ creditului	—	185	„ 70 „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 13. Ian. 1867:

Bani 64·— — Marfa 64·50

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.